

# تحلیل فرهنگی

## فصل دوم

### درس اول : تغییرات و تحولات فرهنگی



تهیه کننده :

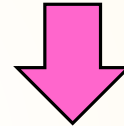
زهرا میرشکاری  
استان فارس ، شهرستان کوار  
شهریورماه ۱۳۹۷

# فرهنگ ثابت است یا متغیر؟

2

از یک سو فرهنگ ، « ثابت » به نظر می رسد :

زیرا موارث فرهنگ در یک دوره طولانی و از نسلی به نسل دیگر منتقل می شود و فرهنگ گذشته در زمان حال برای نسل آینده تداوم می یابد و اگر تغییری هم در آن صورت پذیرد ، آرام و کند است و به سادگی قابل مشاهده و درک نیست .



**باورها و ارزش های اجتماعی در این گروه قرار دارند .**

اما از سوی دیگر فرهنگ « متغیر » است :

زیرا در پاسخ به نیاز های زیستی ، روانی و اجتماعی ، و متناسب با دگرگونی شرایط و مقتضیات زمانی و مکانی به وجود می آید . به طور مثال نحوه طراحی و دوخت لباس در دوران مختلف متفاوت است که نشانه تغییرات لایه های بیرونی و سطحی فرهنگ است .



# تفاوت تغییر فرهنگی با تحول فرهنگی :

3

## دگرگونی در لایه های سطحی = تغییر فرهنگی

« تغییرات فرهنگی » شامل پدیده های مادی و ملموس و عناصر فرعی فرهنگ است که در کوتاه مدت اتفاق افتاده و هر فرد می تواند شاهد آنها باشد.

## دگرگونی در لایه های عمیق و بنیادین = تحول فرهنگی

« دگرگونی فرهنگی » در ریشه ها و ارزش های بنیادی است که در یک دوره زمانی طولانی ، و شاید در فاصله چند نسل در یک جامعه اتفاق می افتد و آثار و پیامدهای پایدار و ماندگار بر جای می گذارد .



ممکن است هر تغییر فرهنگی باورها و ریشه های هویتی جامعه را تغییر ندهد

اما

هر تحول فرهنگی الگوها، نمادها و نگارها را دگرگون می کند.



«مسئله» زیر را بررسی و تجزیه و تحلیل کرده و درباره آن در کلاس گفتگو کنید: ورود «تلفن همراه» به زندگی، کدام بخش از زندگی ما را تغییر داده است؟ آیا در سطح فرهنگ محسوس و ملموس تأثیر گذاشته است یا فرهنگ غیرمحسوس و ناملموس را هم متأثر کرده است؟ آیا زمینه ساز

«تغییر فرهنگی» است یا باعث «تحول فرهنگی» هم می شود؟

## چگونگی دگرگونی های فرهنگی و عوامل موثر بر آن :

- ۱ - نوجویی و نوگرایی
- ۲ - پذیرش اجتماعی و فرهنگی
- ۳ - طرد اجتماعی و فرهنگی
- ۴ - تلفیق و انطباق

# تاخر فرهنگي = عقب ماندگي فرهنگي = واپسماندگي فرهنگي

6

هرگاه جنبه مادي فرهنگ وارد جامعه اي بشود که جنبه معنوي آن پس از مدتي وارد شود جامعه دچار تاخر فرهنگي مي شود.



براي مثال اگر اينترنت و گوشي همراه به عنوان بخش مادي وارد جامعه شود ولي فرهنگ معنوي که همان نحوه استفاده صحيح مي باشد وارد نشود جامعه مبتلا به تاخر فرهنگي خواهد شد .



با گسترش ساخت آپارتمان‌ها و مجتمع‌های مسکونی، مناسبات انسانی در این مجموعه‌ها، تغییر کرده است. از منظر تأخر فرهنگی، پدیده آپارتمان‌نشینی و فرهنگ آن را، تجزیه و تحلیل کرده و نتیجه را در کلاس گزارش دهید.

